

Esztergomi Lapok.

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

→ Egyes szám ára 6 kr. ←

Szerkesztőség:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),

ahol a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),
ahol az előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetések

Az nyilatkozó közlemények a kiadóhivatalban vétettek fel.

A betegsegélyző pénztárak reformja.

Országszerte nagy hullámokat vert fel Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszternek a betegsegélyző pénztárak reformjára vonatkozó tervezete, melyet a szakkörök hozzájárulásával a betegsegélyezés fontos ügyét előmozdítandó dolgoztatott ki.

Minden állami és társadalmi intézménynek, az állami érdekek legmagasabb céljain kívül, kizárólagosan azon nemes törekvése van, hogy az állam egyes polgárainak, az egyének szellemi és anyagi jólétét, boldogulását igyekezzék megteremteni s állandóan biztosítani. S a humanisztikus célzatú intézmények közül nem utolsó a betegsegélyező-pénztárak szervezése, mely hazánkban már régebb óta teljesíti magas szentes hivatását a munkaadók és munkások életviszonyainak javítása tekintetében, és amely fontos ügygyel — minthogy azok eddigi szervezete sok tekintetben hiányos és célra nem vezető — most behatóan foglalkozik

ugy a kormány, mint a társadalom, hogy a humanizmus e fontos eszközének célszerű reformját a hivatalos törvénytervezet alapos és szakszerű megvitatása és megállapítása által egy lépéssel előbbre vigyék s azok szervezetét a haladó kor követelményeivel lehetőleg összhangzásba hozzák.

A kötelező állami biztosítás kérdésével a legújabb időben a magyar törvényhozás és társadalom is nagy mértékben foglalkozik, mert ez leendő szociális törvényhozásunk alapja. E kérdéssel pedig szoros összefüggésben a betegsegélyző pénztárak, valamint általában a szegényügy rendezése is. Nagyon érdemes tehát, hogy e fontos szociális kérdéssel alaposan foglalkozzunk.

A reformtervezet a következő statisztikai adatokra támaszkodik:

Magyarország területén 1898. év végén 97 kerületi, 191 ipartestületi, 158 gyári és vállalati, 57 magánegyesületi, összesen tehát 413 betegsegélyző pénztár volt működésben. Ezek közül — annak dacára, hogy már ötvenegy pénztár volt kénytelen anyagi

helyzete rosszabbodásával segélyezését a törvényes minimumra leszállítani — az 1898. év végén 87 pénztár összesen 633,440 kor. teherrel zárta le működését.

De még ez az elszomorító statisztikai adat nem nyújtja teljes képét a pénztárak dezolált anyagi helyzetének. A panaszok, a pénztári számadások s a helyszínen tartott vizsgálatok eredményei szerint a betegsegélyző pénztáraknak, különösen a kerületieknek és ipartestületieknek tulnyomó része állandó anyagi zavarokkal küzd és a rossz anyagi viszonyok által előidezett kényszerhelyzetben segélyezésre szoruló tagjaikkal szemben nemcsak a legnagyobb rigorizációval és zaklatással járnak el, de sőt anyagi eszközök hiányában a jogfosztás terére lépnek. E mellett a rendetlen kezelés a munkaadók zaklatását vonja maga után, s a mennyiben a különféle jellegű betegsegélyző pénztárak egységes nyomtatványokkal könyvvezetéssel, ügykezeléssel és szerves összefüggéssel nem bírnak, óriási pénzpocsékolást visznek véghez és ezért sehogy sem

Az „ESZTERGOMI LAPOK” tárczája.

A vetélytárs.

— Az „Esztergomi Lapok” eredeti tárczája. —

Molnár Ákos urat X. város közönsége a legboldogabb embernek ismeri. Nos és ebben nem is kételkedik senki, aki tudja, hogy Ákos urfi egy nemrég elhalt nagybácsi után nem kevesebb, mint száznegyvenezer forintot örökölt. Ezenkívül 3 hete, hogy nőül vette a dús-gazdag Peterdy István uram, nagybirtokos s vármegyei virilista szépséges szép leányát: Ilonát. A leány sok pénzt hozott és amellettszépsége és kedvessége is a hozomány nagyságával állott egységes arányban. Boldog volt tehát Molnár Ákos. Szerencsés fickó volt ő mindig.

A fiatal házások rajongón szerették egymást oly tökéletességgel, mint csak igazán egymásnak teremtetett lelkek szerethetik egymást. Rájuk igazán azt mondhatjuk, hogy házasságuk az égből köttetett meg. Ám e paradicsombeli állapotnak valamely kis incidens végét vetett. Nem tudtuk, mire vélni a dolgot. Kutattunk az okok után, de semmi pozitív adatra nem birtunk akadni. Az egyik házasságtörésről beszélt, a másik egy kis házi perpatvart említett. A tény az, hogy az ismeretes „rossznyelvek”, s ama bizonyos „világ” derekasan kitétt ma

gáért. No de végre is mi közöm nekem a rossz nyelvekhez, meg magához a világhoz. Elmegyek és ki fogom nyomozni e boldog házasság első boldogtalan percének indító okát. Önök sejtik tán, hová mehet egy vidéki városban az ember — nyomozni? Persze, — a — kaszinóba! Ott nyomban megtudtam, hogy a mi hősrünk, Molnár Ákos uram, a fiatal házias, levelet kapott, a melyben valamely „jóbarát” neje hűtlenségéről tesz említést. Oh, oh, szegény Ákos! mint sajnáltam én e boldogtalan boldog embert! E perczen lépett be a város ismeretes gentryje, pflaszterkoptató, Virgoncz Illés barátunk. Óriási röhhögés közepette adta tudunkra mint esett áldozatul szegény Molnár Ákos egy levélke által.

Kiváncsiságunk részletek után szomjazott melyeket ököljogunkra való hivatkozással ki is csikartunk szerencsésen. Virgoncz barátunk elmondta ezután, hogy egy barátját akarta megtréfálni avval a levéllel, a melyet a szolgáltevédelemből Molnár Ákosnak adott át. Szegény Molnár persze nem igen nézte vajjon neki szőle a levél, hanem szaladt, futott haza lakásába. Otthonn elkezdte faggatni a cselédeket. A szobaleány és közte pedig a következő párbeszéd fejlődött ki:

— Fiacskám, látja ezt a forintot? Ezt adom magának, ha megmondja, mit csinált a feleségem?

— Semmit! De igen... takarított.

— És még mit? Mondja... gyorsan.

— A nagyságos asszony várta a...
— Ah! — kit várt? — ordított közbe Ákos.

— A nagyságos asszony egész délelőtt ülegette és csókolgatta a nagyságos

— Ülegette a nagyságos urat, ugye?

— Persze, hogy azt! — kiáltott fel megkönnyebbülten a megrémült szobaczcizus.

— Melyiket? Kit? Ah, ez iszonyú, ülegette, csókolgatta! Szörnyű! Ezzel kirohant a szobából, végig valamennyi termeken, mignem az utolsóban ott találta a feleségét.

— Csakhogy már itthon vagy édes Ákosom!

— Ugye — mondja — meze — hízlegésnek tekintve felesége ülelését — várta őt?

— Bizony! szólott a feleség, és kaczerkódva mosolyogni kezdett.

— Ön mosolyog, az én hitestársam?

— Nem szégyenli bevallani, hogy vár valakit, a ki...
— Bizony vártam, — Vágott bele az asszony, a ki úgy látszik férje haragját tréfának vette. — Ugy magamhoz ületem és csókolgattam a képét. Olyan jó volt! No de ezt már nem hallgathatta Molnár barátunk és e szavakkal: Gyalázat! Szégyen! A saját feleségem igazolja be azt, a mit más állít! kirohant a szobából, majd ismét berontott a kővé meredt asszony elé:

— Mondja asszonyom, Ön igazán csókolta képét?

A hirdetések után július 1-től fogva a 60 fillér bélyegilleték többé nem fizetendő.

Mi kapható a „Hunnia” könyvnyomdában?

A legszebb és legdiszesebb levélpapírosok, mindenféle kész ügyvédi és jegyzői nyomtatványok, vegy tinták piros és fekete színben fehérenemű jelzésre, olyan tinták, a melyek a tollat nem rontják, mindenféle író- és rajz szerek, a legjobb minőségű hóllyag papírosok, folyékony arany képkeretek be- aranyozásához stb. stb. — Azt, hogy a nyomda oly modern berendezésű, hogy névjegyek és kisebb nyomtatványok mindjárt meg is várhatók, nem is említjük már ujjlag.

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

képesek a humanizmus kellő és szükségelt gyakorlására, habár a munkaadók és munkások szép összeggel adóznak nekik.*)

Innen van aztán, hogy a betegségyező pénztárak mai állapota a munkaadók és munkásokban egyaránt elégedetlenséget, sőt ellenszenvet idézett elő a pénztárak iránt.

S ezért vált halaszthatlan szükségé e téren egy czélszerű reform; ezért kellett ez ügy rendezésébe a kormánynak mielőbb belemennie, minek eredménye a már publikált reformtervezet és annak alapján a kongresszus összehívása lön.

Nekünk nem hivatásunk e törvénytervezettel részletesen foglalkozni; az a szaktérfelek és szakközönség teendője inkább. Nem mnlaszthatjuk el azonban, hogy a közfigyelmet ez alkalomból kifolyólag e nagyszabású és véghetetlen fontossággal bíró szociális törvényhozási legújabb mozgalomra s társadalmi aktusra fel ne hívjuk, hogy behatóan foglalkozzanak a kérdéssel mindazok, kiket az illet s kiknek az módjukban áll

Mindössze azt kívánjuk csupán a reformtervezetről előlegesen megjegyezni, hogy annak vezéreszméje — nagyon helyesen — a betegségyező pénztárak decentralizációjának megszüntetése, lehető központosítása s egységes szervezete.

Czélszerűnek tartható a tervezet e kiindulási pontja minden egyébtől eltekintve már csak azért is, mert ily szervezet mellett valamint a pénztárak könnyebben és olcsóbban kezelhetők, úgy másrészt azok ellenőrzése és ily módon rendszeresebben

* Örömmel constatáljuk, hogy ez az eset a helybeli ipartestületnél eddig sohasem állott be. Szerk.

— Igen a képét!
— Ez aztán már sok! s erre beordította az inast.

— Gyuri pakkolj és lódulj az „Arany-Szarvasba“ én is jövök!

— Ákos, ez sok, én azt sem tudom mért haragszol, s meg már itt is akarsz hagyni?

— Ákos! . . . s a szegény asszonyka sirni kezdett.

— De Ákos mit sem hallott már, hamarosan elrohant szállodai új lakására. Ott aztán bezárkózva, elmerengve, a kerevetre vetette magát. Szegény, képzeljék csak, — annyira szívére vette felesége hűtlenségét, hogy elkezdett pityeregni. Egy boldog ember, a ki sír bánatában.

— Amde Virgoncz barátunk mindent megtudott és sietett is mindent helyrehozni. Ákos ajtaja elé érve, kopogni kezdett, de csak nem mozdult senki odabenn. Végre midőn Virgoncz bájos hangját hallotta, kinyitott az ajtó. Te bolond, minek rohantál az utcán annyira, s most meg még bögsz? kérdi Virgoncz.

— Ah barátom! — szólalt meg amaz — keserű az én életem!

— Hát mi a csoda lelt?

— Nagy oka van annak, tovább azonban nem bírta a szót és érthetetlenül elkezdett gagyogni.

— Ejnye adta mindene, hát gyerek vagy, hogy így gagyogsz?

— A feleségem megcsalt! Nézd csak ezt a levelet, ezzel átnyújtotta szerzőjének a végzetes levelet.

— Virgoncz barátunk úgy elkezdett röhögni, hogy majd belé pukkadt.

— Mit röhögsz? kérdi Ákos bosszusan.

— Csak nem tettél valami ostobaságot?

— Virgoncz csak nevetett és távozni készült.

történhetik s mig ekként az intézmény kiadási költségei kevesbednek, addig megfelelően szaporodnak azon összegek, melyeket a humanizmus czéljaira fordíthatnak a pénztárak. Ily módon remélhető tehát csupán az hogy az intézmény nemes feladatához képest a szükséges módon prosperálhat.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternek mindenestre nagy érdeme, hogy ez oly régóta vajdó ügyet a gyökeres reformtervezet által a szerencsés és kedvező megoldás útjára terelni a közérdek szempontjából segédkezet nyújtott.

Ha az új javaslat a pénztárak autonómiáját megszünteti s így a szocializmus apostolainak új tápot nyújt, mindazon által az eddigi rendszertelen kezelést leend hivatva megszüntetni hogy ez által a humanitárius feladatok mentől jobb kiszolgálást nyerjenek. Igaz ugyan, hogy itt-ott az iparos és kereskedő világ által megtartott értekezletek sok helyen pénzügyileg is károsnak találták a javaslatot az összes pénztárakra nézve, azonban ezek oly korai aggodalmat nyilvánítottak, melyet a gyakorlat csakhamar el fog oszlatni.

B.

A vácsi nagy nap.

(Kiküldött tudósítónktól)

A mintegy másfél éven át üresen álló vácsi püspöki széket f. hó 5-én foglalta el gróf Csáky Károly, volt esztergomi apátkanonok. Az ünnepélyes installációról a következőkben számolunk be olvasóinknak.

Az indulás.

Szombaton estétől vasárnap hajnalig zuhogott az eső s ekként történt, hogy az 6 órai

— Ejnye, te talán tudsz valamit e levélről, mond ki írta? Honnan tudja az illető, hogy a feleségem megcsalt?

— En irtam! mondá Virgoncz határozottan.

— Te irtad?

— Hah gazember, honnan tudod ezt? Talán te magad vagy a szerető, ugy-e? Valamiképpen sikerült is Molnár Ákos felvilágosítani a dolog tényleges állásáról.

— Most pedig folytatta Virgoncz — szép nyugodtan baba fogsz jönni! Aztán majd én kiengesztelem a feleségedet s aztán újból minden rendben lesz.

— Ugy is lett! Virgoncz bement az asszonykához, s Ákos addig az ajtó előtt várakozott.

— Tévedés volt az egész, beszélt odabenn Virgoncz, — a minék én vagyok oka. Ákos nagyon szereti kegyedet! Ezt is csak féltékenységből tette. Bocssáson meg neki!

— En megbocsátok, mert szeretem. De, hogy gyanakodhatott ő reám?

— A levél tette azt! Meg aztán Nagysád, valakit várt is délelőtt.

— Őt vártam!

— És kinek a képét csókolgatta Nagysád!

— Az ő fényképét!

Nosza több se kellett Ákosnak, midőn ezt meghallotta egy perc alatt benn termett, össze-vissza csókolta alaptalanul vádolt kis feleségét.

— Örömkben sirtak. Ezután vacsorához ültek, s egy tányérból ettek. S a régi boldogság újból visszatért honába.

— Barátaim, fejezte be Virgoncz barátunk előadását, ez a Molnár Ákos tényleg a világ legboldogabb embere! Valamennyien jót nevetünk azon, hogy ime ma már a fénykép is élő vetélytársunk lehet! Hah, féltékenységre, nagy a te hatalmad!

Pusztai Béla.

rendkívüli propeller-menetet alig néhányan vették igénybe. Az ünnepélyen megjelent esztergomi közönség részben a 6 órai propellerrel, részben a püspök külön vonatával utazott Vácra.

Mikor az első vonat Kis-Marosnál járt, akkor kezdett tisztulni az idő s a kis-marosi állomást már akkor diszitették. Az eső az ünnepségnek jórészt ártott, annak daczára, hogy napközben a legpompásabb idő volt.

Vác várososa.

Réggel 7 órakor már talpon volt a város. Az éjjeli vihar által megtépett diszitéseket igazgatták, a tüzoltók itt-ott magas létráikon tüzték ki a zászlót, az egyesületek saját zászlóik alatt vonultak fel a kordonon belül a vasuti indóházig, melynek alakja csak annyiban mutatott ünnepélyességet, hogy az állomás főnök úr fehér kesztyűt húzott.

A város képe általában nem volt feltűnő, de még csak csinos diszt sem láttunk Draperiába öltöztetett házak sehol láthatók nem voltak, ellenben az igaz, hogy több épületre zászlót tűztek ki.

A vasutállomástól a székes-egyházig kötéltől kordont vontak, mely mellé a rend fenntartására a váci huszárezred legénysége, a tüzoltó testület és az egyesületek tagjaiból alakult rendezőbizottság állott.

Kordonnal volt elzárva a templom hajója is, mely mellett szintén huszárok állottak gyalogosan őrt, a lépcsőházban fehérbe öltözött leánykák virágokból font kordont tartottak kezeiken.

A közönség — dicsérrel legyen] említve — az első szóra engedelmeskedett a rendezőségnek, mely nagy, vörös-kék jelvénynyel (völt ellátva; ily jelvénynyel mozoghattak az újságírók is, a kiket mindenki a legnagyobb készséggel támogatott munkájukban.

A megérkezés.

Kevéssel fél kilenc után érkezett meg a püspök vonata Esztergomból Vácra. A mint a vonat megállott, megkondultak a harangok s folyton zúgtak, míg a püspök a templomba be nem vonult.

Az állomáson a püspököt a vidékről bevonult diszruhás küldöttségi tagok fogadták, kiknek száma s elhelyezése a következő volt:

Pestmegye: 11-en *Csávolcsky Józsefnél*;

Nógrádmegye: 10-en a „Curián“; báró *Andréanszky* vezetése alatt 6-an a Pannoniában;

Hontmegye: 5-en *Agocsnál*; Szolnokmegye:

14-en *Jungnál*; illetve közülük dr. *Körösy* La-

jos polgármester *Franyónál*; Csongrádmegye:

3-an *Schwanfeld* vasuti mérnöknel; Hódmező-

vásárhely: 5-en *Bercsényinél*; Esztergom szab.

kir. város: 7-en úgymint Kollár Károly pol-

gármester helyettes, dr. Földváry István fő-

ügyész. és Frey Ferenc országgyűlési képviselő

a püspök meghívott vendégei; Andrassy Já-

nos alispán kir. tanácsos, Rupprecht Henrik

ezredes, Pauer Ferenc ezredes, Marossy Jó-

zsef városi képviselő, elhelyezve Millényinél;

Kecskemét város: 4-en a piaristáknál; Heves-

megye: 10-en a siketnémák intézetében. Csong-

rád város részéről 3 tagu küldöttség; Hódme-

zövásárhelyi hitközség 3 képviselője Kokovay-

nál; a czeglédi róm. kath. hitközség képvisele-

tében 7-en a szemináriumban; Verőcze, P. Hat-

van, R. Palota, Kúmfélegyháza képviselői s az

alpári haszonbérlok, Izsák, Nagykőrös képvi-

selőivel Albertinél részben a siketnémáknál és

szemináriumban.

A püspök kíséretében voltak Esztergom város fentirt küldöttségén kívül, még Boltizár József érseki helynök, Roszival István, Csernoch János kanonokok s több egyházi férfi.

A második szalonkocsiból kiszálló püspököt báró Andréanszky Gábor üdvözölte a kö-

vetkező rövid beszéddel: „Gyermeki hódolattal járulunk méltóságod elé szerencsés megérkezésedkor s kívánjuk az Uristentől, hogy — s egyet intett sastollas kalpagjával, — mire az összegyűlt közönség éljenzése volt a beszéd befejezése. (Lásd Mukányit!)

Itt mondotta válaszképen a püspök, hogy ő Vácznak nem csak püspöke, hanem első polgára is akar lenni, a ki valláskülönbség nélkül ezen felül atyai jóindulatáról is biztosíthatja az összegyűlteket. Beszédét azzal a kijelentéssel végezte: Most pedig menjünk a templomba!

A püspök ezután az I. osztályú váró-teremben átöltözködött s a menet a Konstantin téren felállított diszkapuhoz vonult, ahol gróf Csáky Lárolyt dr. Zádor János, Vác város polgármestere fogadta, a városi küldöttség élén a városi tisztikarral és a képviselő-testülettel.

A polgármester igen csendes hangon mondta dictióját: Nem úgy mint régen, nem hozunk földet és vizet hódolatunk jeléül, hanem adjuk ennek kifejezésére szeretetünket; nem is a régi szokásnak hódolunk, mikor ünnepélyes fogadtatásban részesítjük, hanem a szeretet kifejezése az, mely szeretet a várost és a püspök szívét-lelkét kösse mindenkor egybe. Mielőtt tovább mennénk — végezte beszédét — éljen a püspök!

Gróf Csáky Károly megáldotta a kordonon kívül hullámzó néptömeget, valamint a fogadó testületeket, mire a következő rendben vonultak a Székes-egyház tere: a bandérium, a városi polgármester kocsin, a megyei püspök, kísérete és a családhoz tartozók nyolcz fogaton, a küldöttség kocsikon, a városi tisztikar a képviselőtestülettel gyalog, az egyletek és társulatok.

A templomban.

Virágot hintő fehérruhás leányok s a papság állott sorfalat a székes-egyházba belépő püspöknek, ki a főoltárnál elhelyezett imaszámolyon rövid imát mondott ráhajtván fejét az imaszámolyra melyre a zászlós bárány s a galamb van himezve.

Ima után a főoltártól balra a püspöki trónuson foglalt helyet s felolvasta latin nyelven a papsághoz intézett beszédét.

A beszéd után kézcsókra mentek papjai.

Megható jelenet volt, mikor egy-egy öszpap az ifju püspöknek kezét csókolta, aztán le-sütött szemekkel vissza akart vonulni, a gróf pedig megragadta kezét és magához vonta a szerénykedőket s megcsókolta arcukat jobbról is, balról is.

Miséhez öltözött s azután a virágokkal váfeldíszített oltár előtt pontificált.

Mise után a szószékre lépett s csaknem félórán át a főbünökről s az ezek ellentétét képező erényekről szónokolt általános figyelem közepette, majd beszéd végeztével a közönség tüntető ovációja mellett palotájába vonult.

A bankett.

A néptömeg széteszlott. A kordonokat leszedték, a tüzoltok nagy trombitaharsogással hazavonultak. A város eicsendesült.

Délután fél kettőkor pontban robogott végig a püspök kocsija a városon a Curiára, ahol 300 teritékes bankett volt a tiszteletére.

Maga a püspök nagy jelentőségű szavakat mondott tószájában, mikor kijelentette, hogy a Csákyak a királyért és a hazáért életüket is feláldozzák, ha kell, király hűségére tehát senki ne oktassa őket.

A tósztok közül különösen említésre méltó Boltizár József érs. helynöké és Frey Ferenc országgy. képviselő. Mindketten szeretettől áthatott szavakkal bucsúztatták a főpapot Esztergomtól, biztosítván őt arról, hogy a város közönsége emléket mindenkor szívesen őrizi meg.

A püspök kevéssel 3 óra előtt távozott a bankettől, mely 5 órakor ért véget.

A kivilágítás és a fáklásmenet.

Hét óra tájban az egész nap gomolygó fellegekkel vágta is megeredt az eső s hullott egész kilencz óráig. Ennek következtében a kivilágítás elmaradt, hanem a fáklásmenetet megtartották. A fáklások a városháztéren gyülekeztek s a középvárosi-főntön a püspöki palota elé vonultak s a Migazy téren a palota főbejárása előtt állást foglaltak.

A Váci dalegyesület jól sikerült énekszámái után Gajary Géza országgyűlési képviselő beszéddel üdvözölte a palota erkélyén megjelent püspököt, a ki rövid, de kedves szavakkal köszönte meg az ovációt.

L. N.

A kilenczszázados jubileumhoz.

Esztergom aug. 9.

Kötelességünkhöz hiven, amint eddig, úgy most is beszámolunk azon intézkedésekről, amelyek a kilenczszázados jubileum ünnepelésére vonatkoznak. A héten hétfőn tartotta a végrehajtó bizottság utolsó ülését Boltizár József érseki helynök elnöklété Walter Gyula apátkanonok előadása mellett. Az ülésen Andrássy János kir. tan. alispán, dr. Csernoch János apátkanonok, Kollár Károly polgármester-helyettes, Vaszary László hercegprímási gazdasági tanácsos, Maszlaghy Ferencz, dr. Roszival István apátkanonokok, Rupperecht Henrik ezredparancsnok és Perényi Árpád hercegprímási főszámvévők vettek részt. Ez alkalommal az összes többi bizottság jegyzőkönyvei és a programrészletek olvastattak fel. Ezek alapján a bizottság a két ünnepi nap részletes programját most már teljesen egybeállította s azt alább közöljük.

Elhatározta továbbá a bizottság, hogy az ünnepi napokra vonatkozó „Tájékoztató“hoz a vidékiek könnyebb tájékoztatása végett a főszékes-egyház alaprajzát is csatolattja. Niedermann József rendőrkapitány az utcák elzárására a közlekedési vonalnak miként való használatára és egyéb rendészeti tekintetben tett intézkedéseire nézve tájékozta a bizottságot, mely utóbbi a tett intézkedéseket helyeslőleg vette tudomásul. Itt kiemeltük hogy f. hó 14-én reggel a Széchenyi terere való eljutás csak az Obermayer-közön, Duna, Bottyán János-utcán és a városház közön keresztül lehetséges, míg a Lőrincz utca, Ferencz József út, illetve Szent Tamás és a Buda utca felől a terere jutás lehetőségét kordon korlátozza; hasonlóképen szabályoztatott a Primás-terre való eljutás is olyképen, hogy oda csak a Sz. János utcán, illetve a Kolos-híd és a vizivárosi Uri-utca felől lehet a közönségnek bemenni, míg a Ferencz József uton senkit nem bocsátanak keresztül.

A felség képviselőiben Frigyes főherceg 14-én délután érkezik a párkány-nánai állomásra fogadtatására a következő küldöttség jelelte tett ki.

Egyházpakay Andrássy János kir. tan. alispán, Boronkay Boronkay Jenő földbirtokos, Készmárki Frey Ferencz országgyűlési képviselő, Nemespáni és Gyöngyöshalászi Hamar Árpád árvaszéki elnök, Dr. Hulényi Győző országgyűlési képviselő, Omoraviczai Ivanovics Béla m. levéltárnok, Dr. Komlóssy Ferencz apátkanonok, országgy. képviselő, bátorkeszi Kobek István országgy. képviselő, Kollár Péter árvaszéki elnök, Kádár Gyula m. számvévő, bátorkeszi Kobek Kornél földbirtokos, Kunsági és Kajácsi szentpéteri dr. Major Ödön árv. elnök, dr. Mátray Ferencz vm. tiszti főorvos, dr. Perényi Kálmán főszolgabíró, Pisuth Kálmán vm. II.

aljegyző, Szentmiklósy és Óváry Pongrácz Kázmér h. szolgabíró, Szenkviczai Palkovics László közigazg. gyakornok, Revisnyei Reviczky Károly földbirtokos, Turiki és Komját-nai Thuránszky Lajos vm. I. aljegyző, Vég-helyi Ödön vm. főszámvévő, Vimmer Imre polgármester stb.

A város a sz. Háromság-szobor megáldási ünnepélyéhez 14-ére a Széchenyi-téren a főhercege és a felszentelő püspök részére díszsátorokat állíttat fel.

A hercegprímás megváltoztatta azon tervét, hogy csak 11-én indul Balaton Füredről és 12-ére érkezik Esztergomba. Ő Eminentiája már 9-én városunkba érkezik.

A vármegye alispánja a város meghívását véve végzésileg értesítette a törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy díszruhában való részvételüket a polgármesterhez jelelték be.

A kir. erdőgazdálkodás képviselőiben Kapus Emil főerdész és Mezey Arthur erdőgazdálkodók jelentették be megjelenésüket. Legutóbbi lapunk megjelenése óta bejelentették megjelenésüket:

Darányi Ignác v. b. t. t. földmivelésügyi m. kir. miniszter. Turcsányi Ödön főszolgabíró N. Surány, Romy Béla min. tanácsos. A pozsonyi kath. autonómiai hitközség képviselőiben dr. Bugel Ödön alelnök, dr. Neumann József jegyző és Neisziedler Károly országgy. képviselő vál. tag., Léva város küldöttsége 11 taggal. Verebely nagyközség küldöttsége 10 taggal. Sárísáp község 250 lélek, G.-Kövesd 650 és sok más községből tömegesen jelentkeztek a részvételre.

Említettük, hogy a jubileum emlékére Brutsy Gyula díszműtáru kereskedő és Király M. ékszerész jelvényeket illetve emlékérmeket készítettek. Brutsy Gyula kétféle jelvényt készített. Az egyik kerek email előlappal a magyar czímerrel és koronával és egy nemzeti-színű szalaggal; a másik aranyozott bronz, email nélkül, hasonlóan a magyar czímerrel és koronával és szalaggal. A két jelvény felirata ez: „Istenünk — Hazánk 1900. Esztergom VIII. — 15.“ — Mindkét jelvény ritka ügyes kivitelben valódi emléktárgyat képez és érdemes megszerezni. Király M. ékszerész koronás nagyságú ezüstérmét készített. Az érem előlapján a kettős apostoli kereszt a hármast dombon s körül „A kereszténység kilenczszázados jubileuma emlékére, hátsó lapján 1900. Esztergom VIII. 15.“ felírás látható. Ez is igen ügyes kivitelű dolog s különösen emléktárgyak készítésére alkalmas. Hasonló érem bronzból is készült.

A rendező bizottság helyesnek véli, ha az ünnepségeken résztvevők helyes megkülönböztetés végett jelvényeket viselnek, mivégből ajánlatos, ha az emlékjelvényeket idejekorán megvásárolják.

A városi tantestület immár hivatalosan is értesítve lett, hogy a Budapesten tartandó II. orsz. kongresszusról 250 tag érkezik aug. 15-én reggel 7 órakor külön vonaton az esztergomi pályaudvarra. A tantestület dr. Fehér Gyula elnöklété alatt vasárnap és hétfőn tartott ülésében foglalkozott ez ügygel s elhatározta, hogy a vonatnál testületileg fogadja és kálauzolja a délelőtti folyamán a vendégeket. 1/2-kor díszbédre jönnek össze a „Magyar Király“ szállodában, melyen jelen lesz a hercegprímás képviselőiben a fokáptalan egyik tagja is, miután a kongresszus tagjai a hercegprímás vendégei.

Ebéd után a primáskertbe vonulnak, hol alkalmi ünnepélyt rendeznek; az estebéd elto-gyaszítása után pedig a bécsi hajóval utaznak Budapestre. Itt említjük meg, hogy Kópósy Dezső, az egyetemi kör elnöke, mult héten személyesen itt járt s bejelentette, hogy az egye-

temi kör küldöttsége saját selyemzástólja alatt szintén részt vesz az ünnepségekben. Ez iránt felhívták a helybeli egyetemi hallgatók figyelmét is, kik diszmagyarban fogadják a küldöttséget s hozzájuk csatlakozva kalauzolják.

Az esztergomi szászvári kőszénbánya r. társaság igazgatósága nevében Willachen János főmérnök bejelentette, hogy a diszfelvonulásra a társulat 40 egyenruházott bányászszal és saját zenekarával fog résztvenni.

Közgyűlés.

Esztergom, 1900. aug. 6.

A város képviselőtestülete hétfőn délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a képviselők közül valami hetvenen voltak jelen. A közgyűlést a távollévő Vimmer Imre polgármester helyett Kollár Károly gazdasági tanácsos, polgármesterhelyettes nyitotta meg. A Sas-telekre nézve abban állapodtak meg, hogy a polgármestert és főügyészt kiküldötték s megbízták őket, hogy a bírói becsü eredményét, mely szerint a telok 87,000 kor. becsértéket képvisel, tudassák az igazságügyminiszterrel s a miniszternek az arra nézve tett nyilatkozatát annak idején s úgy jelentsék be, hogy az ügyet szeptember hó 13-án a testület letárgyalhassa. Ez a határozat dr. Horn Károlynak a pénzügyi bizottságban tett javaslata alapján hozott. Pach Antal azért szólalt fel, mert helytelennek tartja, hogy a teleknek csak az utcai frontja adassék el, amennyiben e miatt a hátsó rész elértéktelenedik, felhasználhatná a hátsó részt az állam a jövőben is. Dr. Földváry szépen indokolt beszédben fejtegette, hogy az államnak nem lehet célja vidéken telkeket úgy vásárolni, hogy azokat jövőre értékesítse s viszont veszteségtől sem lehet tartani amennyiben a telekfront eladási ára esetleg az egész telek értékét magában foglalhatja. A testület most az eladás felett úgy sem határozhat, nem lévén határozatképes, jó lesz tehát a miniszter válaszát bevárni. Ezen felszólalás után a határozat a már említett módon kimondatott.

Ismeretes, hogy a közoktatásügyi miniszter új gymnasiumunk építéséhez 88,000 korona állami támogatást ígért meg olyképen, hogy a város ezen összeget az ő jótállása mellett kölcsön vegye fel s azt ő tárczája terhére fogja kamataival együtt törleszteni. A város erre több pénzintézettel tárgyal s végül a pesti hazai takarékpénztárral oly megállapodásra jutott, hogy ez hajlandó lesz 68,000 koronát — amennyiben a miniszter 20,000 koronát már adott is a városnak — 100 félévi 5-50% törlesztési hányad mellett 94%-os árfolyamu értékpapirban kölcsön adni. Elhatározta a közgyűlés, hogy a pénzintézet által benyújtott kötelezvény tervezetét a miniszterhez bemutatja. Az erre hivatott küldöttség a polgármester, főügyész, Frey Ferencz Brenner József és Rudolf Mihály városi képviselőkből állítottatott össze. A kötvény tervezetét a közgyűlés egyhangú szavazással jóváhagyta. Az esztergomi takarékpénztár értesítette a várost, hogy a pénzpiacra tapasztalt drágaság miatt a kamatlábat a 160,000 frtos kölcsönnél fel kell emelnie. A város eddig 5.8% kamatláb szerint fizetett, most pedig kénytelen 6%-os kamatlábat számítani. A közgyűlés a kikerülhetetlen kényszer alatt a kamatlábemeléshez hozzájárult. A katonai kürtösök lovai részére a katonaság istálló építését, kívánta. A terv szerint 3500 koronába kerülő istállónak a kaszárnya udvarán való építését a közgyűlés már azért is elrendelte, mert eddig tübbe került a bérlet útján való elhelyezés. Az építés költségei a szik- és ásványvizek megadóztatásából várható jövedelem terhére fognak beszámít.

atni. A bor- és szeszfogyasztási adópótlékok szedésére vonatkozó szabályrendelet 1) §-át a pénzügyminiszter az állami mintának megfelelően olyképen rendelte módosítani, hogy a beszédessel és kezeléssel megbízott közegeket a pénzügyigazgatóság is büntethesse az esetben, ha azok nem járnának el a szabályok értelmében. Habár ezen §. a város örendelkezési jogát korlátozza is, mégis — mivel a törvény így rendeli — a testület a módosítást, dr. Helcs Antal ellenőrvéi daczára, elrendelte. Ezzel a tárgysorozat kimerítettén, Adorján János azért szólalt fel, hogy miért halasztják el az ország vásárok megtartását, mikor ez a köz- és kereskedelmi forgalomra hátrányos. A polgármester helyettes erre nézve a legközelebbi közgyűlés alkalmára ígért választ. A közgyűlés 5 órákor ért véget.

Rip I.

HIREK.

Heti naptár:

Augusztus.

9 Csütörtök Román.
10 Péntek Lőrincz.
11 Szombat Zsuzsanna.

— **Vaszary Kolos** bibornok-hercegprímás ma délután hazaérkezik.

— **Személyi hír.** Vimmer Imre polgármester holnap érkezik vissza Trencsén-Teplíczből, hol egy havi szabadságidejét töltötte.

— **Új cz. kanonokok.** Hottovinszky Károly balassa-gyarmati esperes plébános és Novák Lajos budapesti főgymnasiumi hittanár, esztergomi czimzetes kanonokoknak nevezettek ki.

— **A csendőrség felügyelete.** A csendőrségnek helyben állomásozó 4 ik szárnya felülvizsgálására kedden váratlanul jelent meg Stesser György a cs. és kir. csendőrség helyettes felügyelője és alapos szemlét tartott a csendőrségkaszárnyában. A tapasztalt rend és pontosság felett teljes meglepedését fejezte ki Szabó József szárnyparancsnoknak, s a szemle után felügyeleti útjára tovább utazott.

— **A hercegprímás templomszentelése.** A buda-vári sz. Zsigmond-kápolnát most újonnan átalakították s felszentelését, melyet maga a biboros hercegprímás fog végezni, f. hó 12-ére tűzték ki. A hercegprímás most tekintettel arra, hogy ekkor minden idejét a kereszténység kilencszázados jubileumára való előkészület foglalja le, a király ősi kápolnájának felszentelését augusztus 19-ére halasztotta.

— **Áthelyezés.** A helybeli tanítóképző intézet tanári karának egyik derék tagja: Dreissiger Ferencz városunkból nem sokára eltávozik. A kitűnő paedagogust a kalocsai érseki képezdehez nevezték ki a nemrég elhunyt Mócsy Antal helyére.

— **A sz. Háromság-szobor építése** most már gyorsan halad előre s minden remény megvan arra nézve, hogy f. hó 14-ére teljesen kész lesz. A szobrok már mind megérkeztek. A szobor tetejére az Atya és fiú szobrai már felvonták s a három oszlop között Hungária, sz. Sebestyén és sz. Rókus szintén elhelyeztetett. A hét végére a többi három szobor is elhelyezést nyer s a talapat díszítése is be lesz fejezve.

— **A szt. István szobor.** A főszékesegyház a dunai homlokzatára szánt szobrok közül a második is megérkezett, még pedig ez úgy látszik tapintatosabb szállítással. A megérkezett szobor szt. Istvánt, a magyarok első szent királyát, brázolja. Ugyanolyan anyagból van mint a már régebben megérkezett és össze is törött sz. László szobor. Az anyag tartóssága tekintetében, akkor midőn ez ellen az utóbbi szobor szerencsétlen szállításakor felszóltunk, teljesen megnyugtató véleményeket kaptunk, most tehát csak a szobrok megerősítésének kérdése kísért körülöttük sötét éjszakákon, míg ők, t. i. a szobrok, ott a bazilika környékén kénytelenek ácsorogni, kitudja meddig. Az újabb ér-

kezett szobor művészi bece csatlakozik a már leirt sz. László szobornak az egyházi művészet magas nyíván álló kiviteléhez.

— **Állampolgári eskü.** Kedden tette le az alispán kezébe az állampolgári esküt *Vacslavok* Péter morvaországi illetőségű farnadi lakos, mely alkalommal az alispán hazafias beszédet intézett hozzá.

— **A gyakorló iskola új tanítója.** A kir. érseki tanítóképző intézet gyakorló iskolájának, Pritz József távozásával megüresedett tanítói állására, mint értesülünk, Klinda Károly farkasdi tanító neveztetett ki.

— **Halálozás.** Részvétellel halljuk, hogy *Pongrács István* cs. és kir. nyugalmazott tábornok f. hó 7-én elhunyt. A megboldogult haláláról a gyászoló család a következő szomorú jelentést adta ki: „Óvári és szentmiklósi *Pongrács Aladár* cs. és kir. kamarás, huszárkapitány valamint neje *Antos Anna Katinka* leányukkal és *Pongrács Elemér* képviselőházi tisztségviselő, valamint neje *Kultsár Margit* szomorúan tudatják felejtethetetlen édes atyjuknak, illetve apósuksnak s nagyatyjának, méltóságos óvári és szentmiklósi *Pongrács István* úr cs. és kir. kamarás, cs. és kir. ny. tábornok, volt 1849/49-iki honvéd alezredes, tábornoki főnöknek f. hó 7-én este 9 órákor életének 80-ik évében szívvelhűdésben történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme f. hó 9-én d. e. 9 órákor fog beszenteltetni és 10-én d. u. 4 órákor Felső-Túron a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmiseáldozatok f. hó 9-én reggeli 8 órákor Esztergomban a belvárosi r. k. plébánia templomban és Felső-Túron f. hó 11-én 8 órákor fognak a Mindenhatóknak bemutatattni. Esztergom, 1900. augusztus hó 8-án. Áldás és béke hamvaira! A kir. adóhivatal tisztikarának gyásza van. Kidőlt sorából egy ritka szorgalmu, derék munkás *Gróh Sámuel* adószt. A 66 éves korában elhunyt férfit nagy család gyászolja. Temetése az ev. ref. egyház szertartása szerint kedden délután ment végbe s a koporsó felett Pály Sándor ev. ref. lelkész mondott megindító bucsuztatót.

— **Küldöttség.** Az esztergomi kereskedő ifjuság önképző egyesülete kedden este tartott ülésén elhatározta, hogy a Pozsonyban f. hó 20. és 21-én tartandó III. orsz. kereskedelmi kongresszuson magát Brutsy János elnökle alatt Jedlicska Rezső, Scheiber Rezső, Bargel Mihály, Metz Sándor és Weisz Mór vál. tagokkal képviselteti.

— **Temetés.** *Spanraffi Tivadar* polgártársunkat hétfőn délután helyezték örök nyugalomra a kir. városi temetőben levő családi sírboltba. A temetésen — melyre a megboldogult sógorai: Herceg *Porcia* Lajos és fia gróf *Porcia* Aladár is megérkeztek, a közönség részvéte imponáns módon nyilvánult.

— **A helybeli reáliskola igazgatósága** ezton is felhívja az intézet tanuló ifjuságát, hogy a jubileumi ünnepségeken való testületi megjelenés érdekében f. hó 10-én reggeli 8 órákor az iskola épületében gyűlekezzenek.

— **Meteorhullás.** A f. hó 3 napján este 8-9 óra között gyönyörű égi tűneményt láttak azok, akik véletlenül a szabadban voltak. A nyugati égbolton egy csillag hirtelen intenzív fényt árasztott, alig egy másodperc múlva robbanásszerű dörög volt hallható a felhőkből és a csillag millió részre válva, mint sisetgő rakéta omlott szét az égbolton. Mint képméni tudósítónk írja — ez az égi tűnemény — ott nagy rémületet keltett. Amint ugyanis az égen végbement a csodásan szép látványosság, fülsiketítő süvöltéssel egy rendkívül izzó fénygolyó esett le a falu közepén lakó *Florján* István földműves szérűjébe és ott a szénakazal mellett a földbe furódott, erős kéuszagot terjesztve maga körül. A szérűn épen javában rostáltak s a meglepő jelenség az egyszerű munkás embereket babonás ijedségbe ejtette. Másnap a meteorok által ütött lyukat a gazda trágyával tömte be s egy világrét sem engedte azt onnan kivenni. A tudomány érd-keében a főszolgabíró úrnak talán mégis engedelmeskednék a babonás gazda?

— **Hirtelen halál.** Bátorkeszi tudósítónk írja, hogy *Seffer* István ottani vendéglős 52 éves neje hétfőn délután a mezőre ment, ahol a nagy hőségben rosszul lett s alig hogy hazatért, meghalt. Halálát valószínűleg napszúrás idézte elő.

— **A bátorkeszi takarékpénztár** — mint ottani tudósítónk írja — f. évi szeptember 1-én megkezdte működését, melynek szép jövőt jósolnak.

— **Az „Esztergomi polgári egyesület”** 1900 évi augusztus hó 12-én a „Magyar Király” szálóda kerthelyiségében színelőadás, ének, és esetleg táncsal egybekapcsolt tréfás nyári estélyt rendez, az alanti műsorral: 1. Viharban Kürnertől. Előadja az énekkar. 2. Tréfás párbeszéd. Előadják Schwartz Deszö és Sztahovits Jenő. 3. „Csodabogár” bohózatos vígjáték 2 felvonásban írta: Marton István. Személyek dr. Lutzák Flórián, az összes természettudományok tudora, több bel- és külföldi tudóstársaság rendes tagja. . . Neményi Károly, Margit, leánya. . . Rótnagel Anna k. a. Miss Ellen Brock, utóbbi nevelőnője: Holladi Karolin k. a. Orbonás bácsi, dr. Lutzák experimentátora: Wanitsek Rezső. Szegfű Elemér, alenyi költő Reitter József. Vámospercsi Szegfű Orbán Elemér apja, vidéki birtokos. . . Sztahovits Jenő, dr. John Smith angol Magyar László, dr. Kozoreff Iván orosz Krechnyak Ferencz dr. Ridesni Róbert francia Peltzman László dr. Lord Becopp Villiam amerikai Marton István akadémiai tudosok. Nyirenyák Gyuró, tót kalauz, Sztahovits Jenő, loások, gyerekek. 4. Zene, Tavasz dal Schuberttől, fuvóhangszerekkel. Előadja az egyesületi zenekar. 5. Dilke-ringő, Abt-tól. Előadja az énekkar. Kezdetestül 8 órákor. Belépti díj személyenként 60 fillér.

— **Monitorok.** Hétfőn délelőtt érdekes látványt kínált a Dunaparton sítáloknak. A cs. és kir. haditengerészet Lajta, Körös, és Szamos nevű monitorjai horgonyoztak a délelőtt folyamán. Estefelé felszedték horgonyaikat és elvonultak a felső Dunán tartandó folyamgyakorlatokra.

— **Éjjeli telefon szolgálat berendezése** érdekében fog több tekintélyes polgár a helybeli postafőnökséghez a jubileumi rendező bizottság útján kérelmet intézni. Az éjjeli szolgálat f. hó 14- és 15-ére volna kívánatos egyrészt közbiztonsági, másrészt tüzrendészeti szempontból. Hisszük és reméljük, hogy a postafőnökség készséggel tesz eleget e méltányos óhajnak.

— **A közigazgatási kurzusok.** A szeptemberben felállítandó közigazgatási kurzusokat szerényen szervezik az illető vidéki városokban. A belügyminiszter már megküldte az érdeklőt törvényhatóságokhoz afölvételre vonatkozó hivatalos leiratot, melyben a következők foglaltatnak: Fölvételnek a) 1900—1, 1901—2, 1902—3 ik iskolai tanévben azok az ifjak, akik hat gimnáziumi, reáliskolai vagy polgári vagy ezeknek megfelelő kereskedelmi, vagy katonai iskolát végeztek, b) ezek bevégeztétől számított egy éven át valamely község jegyzői irodában, mint segédjegyzők, jegyzőségek, irnokok, gyakornokok működtek s ezt az illető jegyző által kiállított s az (első alkalommal a járási főszolgabíró) alispán által láttamozott bizonyítványon igazolják, hogy feddhetlen előéletűek (erkölcsi bizonyítványon igazolandó) és az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban bírják. Ezenkívül ki kell mutatni c) oly szülő (gyám) által kiállított nyilatkozatot, amelyben kezességet vállal, hogy a hallgatónál fölvett ifju helyett a tandíj s minden más fizetéseket teljesíti. d) Nyíltan ki kell jelentenie, hogy a fölvételt kérő ifju igénybe akarja-e venni a bennlakással egybekötött konvikttust. A jelentkezés végső határideje 1900 szeptember 5-ke az ezután érkező kérvények és jelentkezések figyelembe nem vétetnek. A tandíj negyven korona, amely félévénként husz koronás részletekben fizetendő. Szorgalmas, példás magaviseletű és szegénysorsu ifjak ösztöndíjban és jutalomban részesülnek. Az internátus egész évi díja 440 korona, mely hónaponként 44 koronás részletekben előre fizetendő. Itt említjük meg, hogy a belügyminiszternek

egy újabb rendelete alapján Nagy-Becskereken is állítanak föl tanfolyamot, Budapest, Kassa, Kolozsvár, Máramarossziget, Marosvásárhely, Pécs, Pozsony és Szombathely városunkon kívül. Azt hisszük, hogy illetékes factoraink megkísérelhetnék volna azt, hogy ezen tanfolyamok egyikének Esztergom legyen székhelye. Nem tették. Szomorú. Mi már csak bankettezni tudunk?

— **Fiugyilkos apa.** Székér Ferencz párkányi napszámos és fia István örökös veszekedésben éltek egymással, de azért következetesen együtt jártak dolgozni, mintha csak azt akarták volna, hogy a szinte természetükké vált veszekedés közöttük megszakítás nélkül fennmaradjon. A f. hó 6-án azonban olyasvalami történt, mi alighanem megszakítja közöttük a barát-ágos egyetértést. Említett napon ugyanis az apa és fia Gal Mihály párkányi gazdánál osztozkodtak kölcsönös munkájuk gyümölcse, néhány zsák gabona rész felett, midőn a jeles apa hátra vett egy zsák gabonát s csak úgy méretlenül odább akart vele állni, ezt azonban rökonlelkű fia megakadályozandó, bicskájával felhasította a zsákot s a gabona kidőlt belőle. Erre a 62 éves apa hasonló műveletre szánta magát, nagy hirtelen kivette bicskáját és felhasította vele fiának, nem ugyan a zsákját, hanem a hasát, mitől természetesen nem a gabonája, hanem a belei jöttek ki a szerencsétlennek. A több gyermekkel megáldott Székér Istvánt az esztergomi kórházba szállították s nyomban operációt végeztek rajta. Állapota veszélyes, felgyógyulása azonban nem reménytelen. Az apa jelentkezett a községi előljárósnál s miután kedélyesen előadta a történeteket, az időközben átjött esendőr járőrnek átadott. Jelenleg a muzslai kir. járásbíró-ág börtönében elmélkedhetik azon, hogy mint került ki a hosszú veszekedésből győztesen — a detyiba!

— **Kedélyes házasság.** Kis Andrásék arról voltak nevezetesek, hogy örökké „köszöndöttek” egymással. Az ember keveset dolgozott, de annál többet ivott; az asszony pedig ezalatt a piacon árult „holmit” s éles nyelvvel iparkodott a vevőket megnyerni. Így elfogalva csak megférték, mert távol valának egymástól, de aztán mikor haza kerültek; kezdődött a háború, a melyben a robbanó bombákat káposzta és egyéb főzélékkel telt repülő fazekek képviselték. A napokban is így kedélyeskedtek, a mikor is Kis András uram egy bal-tával a feleségének a fejét kicsit agyonütötte. Így hát az asszony a másvilágra, Kis András pedig a börtönbe került. Az utóbbi nagyon unja magát és csak azt sajnálja, hogy felesége nem él és nincs vele, hogy legalább el szórakozna.

— **200 koronás lopás.** Mayer Mihály dömsői lakos 200 koronát helyezett el a helybeli iparbankban s a könyvecskét, mint mondja, ellopták tőle. Ez esetben a vizsgálatot a esendőrség megindította.

x **Jubileumi cikkek.** A legszebb kivitelű lobogók, továbbá minden nemű alkalmi díszletek a legutánnyosabban Fleischmann Ignác-nál kaphatók.

x **Kitünő kassai és prágai sonka,** jégbe hűtött jó asztali borok, Dréher féle palack sör, különféle sajt és husneműek valamint természetesen ásványvizek kaphatók Metz Sándor Schönbeck Imre utóda fűszer és csemegeáru üzletében Esztergom Budautca 351.

x **Tanulók figyelmébe.** (nincs többé tinta folt): A ki azt akarja, hogy írásairól minden vakarás nélkül tünjék el a tintafolt, az vegyen a „Hunnia” könyvnyomdában egy kis üveg „Törő vizet” s elérte célját. Egy kis üveg ára 12 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Kíváncsi. Helyben. Igaza van. Egyáltalán illetlen öfökké ott alkalmatlankodni. Miért? Minden családnak vannak intímabb belső megbeszélési valói s nem minden esetben kellemes, ha a meghitt beszélgetést egy idegen tartós jelenléte lehetetlenné teszi. *Barátnő Helyben.* Hát bizony tapasztalható, hogy a majdnem egyforma sorsból származó egyedek csak akkor ismerik egymást, ha tanuk nélkül találkoznak. Az az eset, amelyet Ön említ, hogy t. i. barátnője azt beszélte, hogy Önnek csak félreeső helyen sétál de járt utcákon nem, arra mutat, hogy Önt csak *sükségből* rántja elő, ha unatkozik. Ne alázza meg magát, hanem utasítsa vissza az ilyen színlelt barátságot. *Francois.* Ki Ön s merre van hazája? Ha Ön az újat bevágta, e rossz versért megérdemelne, hogy „Ó” küsső nyakon vágja. Sajnáljuk Önt!

Felolós szerkesztő és lapfőlapadonos: GERENDAY JÓZSEF

(Nyilttér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik forrón szeretett boldogult férjem végtisztességtételén megjelenni és mély bánatomat vigasztalással enyhíteni szivesek voltak, fogadják hálátelt, őszinte köszönetemet.

özv. Spannrafft Tivadarné.

* Ezen rovatban közlöttekért nem vállal afelelősséget szerk.

Hirdetés!

Van szerencsém a nagyon tisztelt községi előljáróságok becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani: **szabadalmazott** rugóval ellátott iskolapadjaimat, melyek célja az, hogy az eddigi ismert szerkezetű kihúzható asztallappal bíró padoknál a kihúzott lapot rögzítse és megakadályozza annak folytonos, az írás közbeni való elcsuszását.

További előnye még az, hogy a gyermek az írásnál kénytelen az asztallapot a rögzítő peczeknek megfelelően kihúzni, tehát az asztallap mindig a miniszteri rendeletnek megfelelő távolságban fog használatni, ami a gyermek testi fejlődésére nagy fontossággal bír.

Egyben pedig figyelmeztetem a helybeli és vidéki asztalos mestereket, hogy **szabadalmazott** rugómmal ellátott iskolapadjaim utánzásától saját érdekükben óvakodjanak.

Bakay István

műszaki, cím és címer festésze s asztalos műhelye,
(Széchényi-tér 37.)

Most, hogy a bélyegilleték a falragaszokra nézve is eltöröltetett, a legolcsóbb, valamint feltűnő és izléses falragaszok, tekintve a nyomda ki-tűnő berendezését a „Hunnia” könyvnyomdában rendelhetők meg.

220—1900. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muzslai kir. járásbíró 1900. évi 336. számú végzése következtében dr. ifj. Holyman Lajos ügyvéd által képviselt Porgesz Zsigmond javára Milch Miksa ellen 500 kor. s jár erejéig 1900. évi máj. hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján fölül foglalt és 2275 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorok és házi eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a muzslai kir. járásbíró 1900. évi V. 336/2. számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés és enek járuléka erejéig Párkányban alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi augusztus hó 10. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverésen elsőbbségüket bejelenthetik.

Kelt Muzsla, 1900. évi július hó 23. napján.

Galgóczy Endre,

kir. bírósági végrehajtó.

Vadászat-bérleti hirdetés.

Hont vármegyében Mária-Nostra község határában fekvő, a pilis-maróthi közalapv. uradalom tulajdonához tartozó, együttvéve mintegy 1780 kat. hold, kiterjedésű — ebből mező 141 hold, erdő 1639 hold — területen gyakorolható vadászati jog 1900-ik évi november hó elsejétől számított hat (6) év tartamára zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe fog adatni.

1. A vadállomány: szarvas, vaddisznó, őz, nyúl; fácán, fogoly és szalonka.

2. Az egykoronás bélyeggel és egyszáz (100) korona bánompénzzel ellátott ajánlatok — a melyek borítékán kiirandó, hogy az ajánlat a mária-nostrai vadászatra vonatkozik — folyó évi szeptember hó 3-ik (harmadik) napjának déli 12 óráig a vallás- és közoktatásügyi ministerium segédhivatalok főigazgatójánál (V. ker. Hold-utca 8 szám) nyújtandók be.

3. Az ajánlatok közötti szabad választás vagy visszautasítás joga — tekintet nélkül a beajánlott bérösszegre — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister úrnak fentartatik.

4. A részletes feltételek a ministeriumi segédhivatalok főigazgatójánál, alólírott erdőgondnokságnál, valamint Mária-Nostrán az erdőrségnél betekintheők.

Pilis-Maróthon, (Esztergom m.) 1900. évi augusztus 2.

Magyar kir. közalapítványi erdőgondnokság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Kőbánya bérleti hirdetés.

A pilis-maróthi vallásalap. uradalom tulajdonához tartozó Hontvármegye Mária-Nostra község határában fekvő „Sághegy” nevű kőbányának 1900. évi december hó első napjától számított 10 évi vagyis 1910 évi november hó végéig terjedő időre való haszonbérbe adása céljából 1900. évi szeptember hó tizedik (10) napján a vallás- és közoktatásügyi ministeriumnál zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az egykoronás bélyeggel és „Ajánlat a Mária-nostrai kőbánya bérletére”, című felirattal, továbbá valamely közalap. számtartóságnál, vagy kir. adóhivatalnál készpénzben, vagy tőzsdei árfolyam szerint számított állami értékpapirokban leteendő hatszáz (600) korona bánompénz lefizetéséről szóló nyugtával ellátott ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ösmeri és magát azoknak feltétel nélkül aláveti.

1. Az ajánlatok folyó évi szeptember hó 10 ik napjának déli 12 óráig a vallás- és közoktatásügyi ministerium segédhivatali főigazgatójánál (V. ker. Hold-utca 8 szám) nyújtandók be.

2. Később érkezett, a feltételektől eltérő, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. A versenyzők közötti szabad választás, ill. töleg a tett ajánlatok elfogadásának, vagy visszautasításának joga, tekintet nélkül a beígért haszonbérösszegre, a vallás- és közoktatásügyi minister úrnak fentartatik.

4. A részletes feltételek a ministerium X-ik ügyosztályában és a segédhivatali főigazgatójánál, az erdőgondnokságnál Pilis-Maróthon és Mária-Nostrán az erdőrségnél betekintheők. Az erdőrségnél utasított, hogy a bányát az érdeklődőknek mutassa meg.

Pilis-Maróthon 1900. évi augusztus hó.

Magyar kir. közalapítványi erdőgondnokság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

CERENDAY A. és FIA
AKAD. SZOBRÁSZ
ELSŐ ORSZ. SZABADALMAZOTT
SIREMLEKMŰ GYÁROSOK
BUDAPESTEN.
Főraktár és iroda: Mária Valeria utca 2^{sz}.
GYARI TELEPÉS MŰTEREM
Kerepesi út 90 sz.

Fennáll 1848

FRIEDENSTEIN-féle**KERESKEDELMI IRODA**

Budapest, Damjanich-utca 23.

Megszerzi legelső külföldi cégek képviselőit és ajánl alkalmas képviselőket. Megbízható információk cégek és magánosok felett. Kétes és avult követelések behajtása. !!

Kutatások. — Bővebbet 10 fillér beküldése ellenében portómentesen.

„Esztergomi Lapok” nyomdája „Hunnia” könyvnyomda Esztergom.